

Vergaderjaar 2019–2020

25 295

Infectieziektenbestrijding

Nr. 77

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR MEDISCHE ZORG

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 januari 2020

Vorige week heb ik u geïnformeerd over de uitbraak van het nieuwe coronavirus, 2019-nCoV, in de stad Wuhan in China (Kamerstuk 25 295, nrs. 75 en 76). Op 24 januari jl. heeft het Centrum voor Infectieziektebestrijding (CIb) van het RIVM een Outbreak Management Team (OMT)¹ bijeengeroepen om te adviseren over de situatie. In deze brief informeer ik u over de adviezen van dit OMT². Ik neem deze adviezen over en zal de maatregelen in gang zetten. Over de nadere uitvoering vindt morgen overleg plaats in het bestuurlijk afstemmingsoverleg (BAO) met de bestuurlijke partners, zoals de veiligheidsregio's, Vereniging Nederlandse Gemeenten, de GGD en de zorgkoepels. Mocht het coronavirus zich in Nederland voor doen dan zijn deze partijen immers essentieel voor de bestrijding van de uitbraak. Ik zal u na afloop van het BAO op de hoogte stellen van het vervolgtraject.

Stand van zaken wereldwijd

De World Health Organisation (WHO) en European Center for Disease Prevention and Control (ECDC) volgen de ontwikkelingen rondom de uitbraak op de voet.

Volgens het ECDC is er inmiddels bij 2820 personen een infectie met het nieuwe coronavirus vastgesteld. Dit aantal verandert snel, maar wordt door de WHO en het ECDC dagelijks bijgewerkt. Het merendeel van de patiënten komt uit Wuhan, hoewel in de meeste andere provincies van China nu ook enkele ziektegevallen zijn gemeld. Daarnaast zijn in verschillende andere landen patiënten gemeld uit enkele Aziatische

¹ Naast de vaste OMT-leden van de Nederlandse Vereniging voor Internist-Infectiologen (NIV-NVII), het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten (NCvB), de Nederlandse Vereniging van Medische Microbiologie (NVMM), het Landelijk Overleg Infectieziektebestrijding (LOI) en het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG), waren deskundigen Infectiepreventie, een arts van KLM Health Services, een regionaal arts consultant, diverse centra van het RIVM en andere specialisten (internist-infectioloog, viroloog, een vertegenwoordiger van het referentielaboratorium, artsen-microbioloog) aanwezig.

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

landen, Frankrijk, de Verenigde Staten en Australië. Vrijwel alle patiënten in deze landen waren recent in China geweest. Tot 27 januari 2020 11.00 uur (CET) zijn er 81 personen overleden, allen in China. Het merendeel betreft ouderen met onderliggende medische condities.

De ernst van de aandoening

Mensen met het nieuwe coronavirus hebben longklachten en zijn kortademig. Ook hebben ze koorts. Ongeveer een kwart van de patiënten heeft een ernstig ziektebeeld, zij hebben extra zuurstof nodig of zijn opgenomen op afdelingen voor intensive care. Er zijn tot op heden meer dan 80 personen overleden waarvan het merendeel ouderen betreft met onderliggende medische condities. Het is duidelijk dat de situatie momenteel veel dynamiek kent, en de verwachting is dat het aantal ziektegevallen en sterfte de komende dagen snel zal oplopen.

Advies OMT

Samenvattend adviseert het OMT aan het BAO:

1. een infectie met het 2019-nCoV meldingsplichtig te maken in categorie A;
2. geen entry-screening in te stellen op luchthavens;
3. casusdefinitie, isolatiemaatregelen, de procedures voor diagnostiek en de communicatieplannen te bekrachtigen.

Zoals het OMT benadrukt is er wetenschappelijk gezien nog veel onzeker en moet er rekening mee worden gehouden dat deze adviezen de komende periode door voortschrijdend inzicht waarschijnlijk vaak aangepast zullen worden om nieuwe inzichten een plaats te geven.

Meldplicht categorie A

Het OMT adviseert een infectie met het 2019-nCoV meldingsplichtig te maken als categorie A. Dit betekent dat een patiënt met een verdenking van de ziekte al gemeld moet worden door hoofdbehandelaar en hoofd van een laboratorium aan de GGD. De meldingsplicht is noodzakelijk om tijdig passende maatregelen te kunnen nemen t.a.v. patiënten en contacten om verdere verspreiding te voorkomen.

Communicatie

Het RIVM communiceert actief met media en burgers en geeft informatie en antwoorden op veel gestelde vragen op de website rivm.nl, sociale media-kanalen en persvoorlichting. Voor publieksvragen voert het RIVM actief webcare uit (beantwoorden van publieksvragen via sociale media) en heeft het een telefoonnummer beschikbaar (030-2749111). Het RIVM maakt het beleid kenbaar aan professionals zodat zij tijdig op de hoogte zijn, maatregelen kunnen nemen en vragen kunnen beantwoorden.

Maatregelen op luchthaven

Op basis van wetenschappelijke literatuur en conform adviezen van de WHO en de ECDC, adviseert het OMT om geen entry-screening op Schiphol Airport in te voeren. Entry-screening is in het verleden niet effectief gebleken als middel om import van infectie tegen te gaan. Ter illustratie hiervan: ten tijde van de SARS-uitbraak van 2002–2003 zijn er geen gevallen vastgesteld bij entry screening van 2.963.286 vliegpassagiers. In Frankrijk worden mondkapjes uitgedeeld aan mensen uit China op het vliegveld. Het OMT stelt dat het dragen van mondneusmaskers in

de openbare ruimte geen meerwaarde lijkt te hebben ten opzichte van goede hoest- en handhygiëne en het bewaren van afstand ten opzichte van zieke mensen. Het uitdelen van mondkapjes heeft dan ook weinig nut. Het OMT is van mening dat passagiers uit China die Nederland binnenkomen, geïnformeerd moeten worden over het 2019-nCoV-virus. Daarom adviseert het OMT om op de relevante luchthavens informatie via informatieschermen boven de bagagebanden aan te bieden. Deze informatie zal overeenkomen met de informatie op de RIVM-website.

Overige maatregelen

Casusdefinitie voor verdachte patiënten

Deze casusdefinitie is opgesteld met het doel om laagdrempelig patiënten met het nieuwe coronavirus op te kunnen sporen. Als iemand verschijnselen vertoont zoals ademhalingsproblemen, longklachten of koorts binnen 14 dagen na terugkomst uit Wuhan of een nieuw gebied waar overdracht is gemeld of contact heeft gehad met een patiënt met 2019-nCoV wordt diagnostiek ingesteld.

Diagnostiek

Nederland heeft laboratoriumtesten om de infectie aan te tonen. Als mensen besmet zijn is diagnostiek mogelijk in het Erasmus MC en bij het RIVM. Indien nodig is eventuele uitbreiding mogelijk is naar inzet van andere labs (opschaallaboratoria).

Isolatie

Het OMT adviseert om bij opname in een zorginstelling dat de patiënt wordt verpleegd in een isolatiekamer met sluis. Alle ziekenhuizen in Nederland beschikken over deze mogelijkheid. Het OMT adviseert de totale beschikbare capaciteit voor opname in kaart te laten brengen. Hier laat ik zorg voor dragen. Ik zal ook aandacht besteden aan wat er nodig is in Caribisch Nederland. Op basis van de huidige wetenschappelijke inzichten acht het OMT het gebruik van een spatbril en handschoenen afdoende voor zorg buiten instellingen, zoals thuisisolatie van weinig zieke patiënten. Huisartsen zullen aanvullende informatie ontvangen (opgesteld door NHG en het RIVM) over hoe te handelen bij een patiënt met een verdenking.

Terugkeer van Nederlanders uit Wuhan

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken onderzoekt de mogelijkheden om een aantal Nederlanders uit de stad Wuhan in de provincie Hubei naar Nederland te halen vanwege de uitbraak van het coronavirus. Deze mensen worden niet naar Nederland gehaald omdat ze ziek zijn maar omdat ze problemen ondervinden door de maatregelen van de Chinese overheid. Er wordt overlegd met andere EU-lidstaten en de Chinese autoriteiten over het eventuele vertrek van de Nederlanders en eventuele quarantainemaatregelen. Vanzelfsprekend houden we in de gaten welke aanvullende maatregelen nodig zijn als deze mensen naar Nederland komen. Het reisadvies is actueel en wordt gemonitord en geactualiseerd als dat noodzakelijk is. Nederlanders in China worden aangespoord om zich te registreren voor de informatieservice van de rijksoverheid via de gebruikelijke kanalen.

De Minister voor Medische Zorg,
B.J. Bruins